

Liber

Qua ratione donum dei dicat spiritus sanctus.
Capitulum XIX.

N et hoc pbandū est: dei donū dictū esse in sacris litteris spū sanctū. **S**i hoc expectat: habemus in euāgelio **Iob. 7.** fm iobem: dñi iesu xpi vba dicētis. **S**i q̄s sitit veniat ad me et bibat. **Q**ui credit in me sicut dicit scriptura: flumina de ventre eius fluent aque viue. **P**orro euāgelista secutus adiūxit **Ibidem.** hoc autē dixit de spū quē accepturi erant credentes in eū. **C**ū dicit etiā paulus ap̄lus. **1 Cor. 10.** Et om̄s vnū spūm potauimus. **S**ed autē donum dei sit appellata aqua ista: qd̄ et spū sanctus: h̄ querit. **S**ed sicut hic inuenimus hanc aquā spū sanctū esse: ita inuenimus alibi in ipso euāgelio: hanc aquā donū dei appellatā. **M**az dñs idem qm̄ cū muliere samaritana ad puteū loquebat: cui dixerat. **D**a mihi bibere: cum illa dixisset q̄ iudei nō contunē samaritanis. **R**ndit iesus et dixit ei. **S**i scires donū dei: et quis est qui dicit tibi: da mihi bibere: tu forsitan perisses ab eo: et dedisset tibi aquā viuam. **D**ixit ei mulier. **D**ñe neq̄ in quo haurias habes: et puteus altus est. **V**n̄ ergo habes aquā viuam et̄. **R**espondit iesus et dixit ei. **O**mnis q̄ biberit ex hac aqua sitiet itez. **Q**ui autē biberit ex aqua quā ego dabo ei: nō sitiet in eternum sed aqua quā ego dabo ei: fiet in eo fons aque salētis in vitam eternā. **Q**uia ergo hec aqua viuā: sicut euāgelista exposuit: spū est scūs p̄culdubio spū donū dei est. **D**e quo hic dñs ait. **S**i scires donū dei: et quis est qui dicit tibi: da mihi bibere: tu forsitan petisses ab eo et dedisset tibi aquā viuam. **N**am qd̄ ibi ait. **I**bidem. **I**ob. 7. **F**lumina de ventre eius fluēt aque viue: hoc isto loco. **F**iet in eo inquit fons aque salientis in vitam eternā. **P**aulus quoq̄ ap̄lus. **1** Cor. 4. **U**n̄ cuiq̄ inquit nostrū data est gratia fm̄ mensurā donationis christi. **A**q̄ vt donationē christi spū sanctū consideret: secut⁹ adiūxit. **P**ropter qd̄ dñs. **A**scendit in altū captiuauit captiuitatē: dedit dona hominib⁹. **M**ostimū est autē dñm iesum cū post resurrectionem a mortuis ascēdisset in celum: dedisse spū sanctū: quo impleti qui crediderūt: linguis oīm gentium loquebant. **N**ec moueat q̄ ait dona nō donum. **I**dē tē testimoniū ex psalmo posuit. **H**oc autē in psalmo ita legitur. **A**scendisti in altū: captiuasti captiuitatē: accepisti dona in hominibus. **S**ic em̄ plures codices habēt: et maxime greci: et ex hebreo sic interpretatum habemus. **D**ona itaq̄ dixit ap̄lus: quē admodū ppheta: nō donū. **S**ed cū ppheta dixerit: accepisti in hominibus: ap̄lus maluit dicere: dedit dona ho-

minibus: vt ex vtroq̄. s. verbo vno pphetico apostolico altero: quia in vtroq̄ ē diuini sermonis auctoritas: sensus plenissimus redderetur. **U**trūq̄ em̄ vez est: et q̄ dedit hoibus: et quia accepit in hoibus. **D**edit hoib⁹ tanq̄ caput mēbris suis. **A**ccipit in hominibus idē ipse vtiq̄ in mēbris suis: propter q̄ mēbra sua clamauit de celo. **S**aule saule qd̄ me psequeris. **E**t quib⁹ mēbris suis ait. **Q**d̄ vni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis. **I**psē ergo christus et dedit de celo: et accepit in terra. **P**orro autē dona ob hoc ambo dixerūt: et ppheta et ap̄lus quia p donū qd̄ est spū scūs: in cōmune omnibus mēbris christi multa dona que sunt q̄busq̄ ppria diuidunt. **N**ō em̄ singuli quicq̄ habēt om̄ia: sed h̄ illa: et alij alia: quib⁹ ipm̄ donum a quo cuiq̄ ppria diuidunt oēs habeant. id est spū scū. **N**am et alibi cū multa dona cōmemorasset. **O**m̄ia inq̄t hec opat vn⁹ atq̄ idem spū. **1** Cor. 12. **R**itus: diuidens ppria vn̄ cuiq̄ put vult. **Q**d̄ verbū et in epistola que ad hebreos ē inuenit vbi scriptū est. **A**testante deo signis et ostētis et varijs vturibus: et spū sancti diffinitionibus. **E**t hic cum dixisset. **A**scendit in altum captiuauit captiuitatem: dedit dona hominibus: **A**ut ascendit ait: quid est nisi quia et descēdit in inferiores ptes terre: **Q**ui descendit ipse est et qui ascendit sup om̄es celos vt adimplet om̄ia. **E**t ipse dedit quosdam: quidē apostolos: quosdam autē pphetas: quosdam vero euāgelistas: quosdam autē pastores et doctores. **E**cce quare dicta sunt om̄ia dona: quia sicut alibi dicit. **N**unquid om̄es apostoli: nunquid om̄es pphete et̄. **H**ic autē adiūxit. **A**d summationem sanctorū in opus ministerij: in edificationem corporis christi. **H**ec est domus que sicut psalmus canit: edificatur post captiuitatem: qm̄ qui sunt a diabolo eruti: a quo captiui tenebant: de his edificat dom⁹ christi: que domus appellat ecclesia. **H**anc autē captiuitatem ipse captiuauit: qui diabolum vicit. **E**t ne illa que futura erant sancti capitis membra in eternum supplicium secum traheret: eum iusticie prius: deinde potentie vinculis alligauit. **I**pse itaq̄ diabolus est appellata captiuitas: quem captiuauit qui ascendit in altum et dedit dona hominibus: vel accepit in hominibus. **P**etrus autem apostolus sicut in eolibro canonico legit: vbi scripti sunt act⁹ ap̄loz loquens de christo: commotis corde iudeis et dicentibus. **Q**uid ergo faciemus fratres mōstrate nobis: dixit ad eos. **A**gite penitentia: et baptisef vnusquisq̄ vestrum in nomine iesu christi in remissionē pctōz: et accipietis donuz

spūsancti. Itēq; in eodē libro legit: simonem magū apostolis dare voluisse pecuniaz: vt ab eis acciperet potestātē q; p impositionē manū eius dare spūsanctus. Lūi petrus idem. Pecunia inquit tua tecū sit in pditionē: q; donuz dei estimasti te p pecunias possidere. Et alio eiusdem libri loco: cuz petrus cornelio et eis q; cū eo fuerant loqueret: annūcians et pdicans xpm: ait scriptura. Adhuc loquēte petro verba hec: cecidit spūsanctus sup omnes q; audiebant verbū: et obstupuerūt q; ex circūcisione fideles simul cū petro venerāt: q; et in natiōes donū spūsancti effusum est. Audiebant em̄ illos loquētes linguis: et magnificantes deum: de quo facto suo q; incircūcisos baptizauerat quia pūctū baptizarent: vt nodū q̄stionis huius auferret: in eos venerat spūsanctus. Lū petrus postea redderet rōnem fratribus qui erant hierosolymis: et hac re audita mouebāt ait post cetera. Lū cepisset autē loqui ad illos: cecidit spūsanctus in illos sicut et in nos in initio. Ademoratusq; sum vbi dñi sicut dicebat: q; iohes q̄dem baptizauit aqua: vos autē baptizabimini spūsancto. Si igit equale donū dedit illis: sicut et nobis q; credidimus i donū iesuz xpm: ego q̄s erā q; possem phibere deū nō dare illis spūsanctum? Et multa alia sunt testimonia scripturaz: que p̄corditer attestant donū dei esse spūsanctū: in quantum dat eis q; p eum diligūt deum. Sed nimis longū est cuncta colligere: et quid eis satis est: q; bus hec que diximus satis nō sunt? Sane aut monendi sunt q̄nquidem donū dei iam vidēt dictum spūsanctū: vt cū audiūt donū spūsancti: illud genus locutionis agnoscat: qd dicitū est in expoliatione corporis carnis. Sicut ei corpus carnis nihil est aliud q; caro: sic donuz spūsancti nihil aliud est q; spūsanctus. In tātum ergo donū dei est: in quantum dat eis q; bus dat. Apud se autē deus est et si nemini det: q; deus erat patri et filio coeternus ante q; cui q; dare. Nec q; illi dant ipse dat: ideo minor est illis. Ita em̄ sicut donū dei dat: etiā seipm dat deus. Non em̄ dici potest nō esse sue potestatis de quo dictū est. Spūs vbi vult spirat. Et illd apostolicū qd iam supra cōmemorauī. Omnia hec opatur vn⁹ atq; idem spūs: diuidens p̄pria vnicuiq; put vult. Non est illic pditio dati: et dñatio dantium: sed p̄cordia dati et donātū. Quapropter si sancta scriptura p̄clamat. Deus charitas est: illa que ex deo est: et in nobis id agit vt in deo maneamus: et ipse in nobis et hoc inde cognoscimus: q; de spiritu suo dedit nobis: ipse spūs ei⁹ est: deus charitas. De-

inde si in donis dei nihil maius est charitate: et nullum est maius donū dei q; spūsanctus: quid cōsequētius q; vt ipse sit charitas: que dicitur et deus et ex deo? Et si charitas qua pater diligit filium: et patrē diligit filius: ineffabiliter cōmunionē demonstrat amborū: qd cōuenientius q; vt ille dicat charitas pprie: q; spūs ē cōmunis amobus? Hoc em̄ san⁹ credit vel intelligit: vt nō solus spūsanctus charitas sit in illa trinitate: sed nō frustra pprie charitas nuncupet: propter illa que dicta sunt. Sicut nō solus est in illa trinitate: vel spūs vel sanct⁹: q; et pater spūs: et filius spūs: et pater sanctus et filius sanctus: qd nō ambigit pietas: et tū iste nō frustra pprie dicit spūsanctus. Quia em̄ est cōis amobus. id vocat ipse pprie qd ambo cōmaniter. Alioqn si in illa trinitate solus spūsanctus est charitas: profecto et filius nō sol⁹ patris: verumetiam spiritus sancti filius inuenitur. Ita enim locis innumerabilibus dicitur. legitur: filius vnigenitus dei patris: vt tamē et illd verum sit quod apostolus ait de deo patre. Qui eruit nos de potestate tenebrarum: et transtulit in regnū filij charitatis sue. Nō dixit: filij sui: quod si diceret verissime diceret: quēadmodum quia sepe dixit verissime dixit: sed ait: filij charitatis sue. Filius ḡ est etiā spiritus sancti: si non est in illa trinitate charitas: nisi spiritus sanctus. Quod si absurdissimum est: restat vt non solus ibi sit charitas spiritus sanctus: sed propter illa de quibus satis disserui pprie sic vocetur. Quod autem dictum est. Filij charitatis sue: nihil aliud intelligat q; filij sui dilecti: q; filij sui postremo substantie sue. Charitas quippe patris que in natura ei⁹ est ineffabiliter simplici: nihil est aliud q; eius ipsa natura atq; substātia: vt sepe iam dixim⁹: et sepe iterare nō piget. Ac per hoc filius charitatis eius nullus est alius: q; qui de substantia eius est genitus.

Contra eos qui vnigenitum dei nō patris nature: sed voluntatis filium esse dixerūt.

Et circa rōnem La. XX

q; denda est dialectica eunomij: a quo eunomiani heretici exorti sunt. Qui cum non potuisset intelligere: nec

credere voluisset vnigenitum dei verbuz per quod facta sunt omnia: filium dei esse natura: hoc est de substantia patris genitum: non nature vel substantie sue siue essentie dixit eē filium: sed filium voluntatis dei: accidentem scz deo: volēs asserere volūtātē qua gigneret filium: vicz: quia nos aliqd aliqū volum⁹ quod antea non volebamus: quasi nō propter ista

Lolo. j

Ubi. s

Joh. j